ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Vyhlásené: 14. 02. 2004 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

73

NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky

z 21. januára 2004

na ochranu proti šíreniu štítničky nebezpečnej

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 30b zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti v znení zákona č. 471/2001 Z. z. (ďalej len „zákon“) nariaďuje:

§ 1

Toto nariadenie ustanovuje opatrenia na ochranu proti šíreniu štítničky nebezpečnej (Quadraspidiotus perniciosus Comstock) (ďalej len „štítnička“).

§ 2

Na účely tohto nariadenia sa rozumie

a) štítničkou karanténny škodlivý organizmus živočíšneho pôvodu, ktorý napáda ovocné a okrasné rastliny a svojím cicaním a vylučovaním jedovatých slín spôsobuje predčasné opadávanie listov, zníženie prírastkov, usychanie pupeňov až usychanie a odumieranie napadnutých rastlín, pričom výskyt na plodoch znižuje ich obchodnú a konzumnú kvalitu,

b) rastlinou živá rastlina a jej časť okrem plodov a osiva,

c) množiteľským materiálom vegetatívne a generatívne podpníky, odrezky, vrúble, očká odkopky a sadenice určené na výrobu škôlkarských výpestkov,

d) škôlkarským výpestkom sadenica, krík, jednoročný a dvojročný strom ovocných a okrasných drevín určený na výsadbu na trvalé stanovište,

e) škôlkou každá výsadba, na ktorej sa pestuje množiteľský materiál alebo sa vyrábajú škôlkarské výpestky na účely uvádzania do obehu,

f) hostiteľskými rastlinami štítničky rastliny rodu brest (Ulmus L.), bršlen (Euonymus L.), buk (Fagus L.), dula (Cydonia Mill.), hloh (Crataegus L.), hruška (Pyrus L.), jabloň (Malus Mill.), jarabina (Sorbus L.), javor (Acer L.), lipa (Tilia L.), orech (Juglans L.), orgován (Syringa L.), slivka (Prunus L.), ríbezľa (Ribes L.), ruža (Rosa L.), skalník (Cotoneaster Ehrh.), topoľ (Populus L.), vinič (Vitis L.), vŕba (Salix L.), zob (Ligustrum L.),

g) prieskumom výskytu štítničky prehliadka hostiteľských rastlín na účely zistenia škodlivého organizmu vrátane overenia stupňa napadnutia a rozsahu výskytu škodlivého organizmu v zamorených katastroch,

h) napadnutou rastlinou alebo napadnutým plodom rastlina alebo plod, na ktorých sa zistí jedna živá štítnička alebo viac živých štítničiek,

i) zamoreným pozemkom pozemok označený parcelným číslom (číslami), na ktorom bol zistený a overený výskyt štítničky,

j) zamoreným katastrom katastrálne územie, v ktorom sa nachádza zamorený pozemok alebo viac zamorených pozemkov,

k) zamoreným územím územie, v ktorom sú zamorené pozemky a pozemky, ktorých zamorenie je pravdepodobné, vyhlasujú sa v ňom rastlinolekárske opatrenia a ktoré je ohraničené prírodnými, hospodársko-správnymi alebo administratívnymi hranicami,

l) ohrozeným územím územie, v ktorom nebol zistený výskyt štítničky, ale do ktorého vzhľadom na terénne podmienky alebo spôsoby hospodárenia môže alebo mohla by byť zavlečená,

m) stupňom napadnutia intenzita výskytu škodlivého organizmu na napadnutých rastlinách

1. slabý výskyt - ojedinelé zistenie výskytu škodlivého organizmu,
2. stredný výskyt - väčší počet jedincov štítničky na napadnutej rastline, ak nedochádza k viditeľnému ovplyvneniu rastu hostiteľskej rastliny,
3. silný výskyt - zreteľné poškodenie napadnutej rastliny,

n) rozsahom výskytu rozšírenie škodlivého organizmu na určitom územnom celku

1. ohniskový výskyt - výskyt obmedzený na malú plochu, pričom podstatná časť katastra nie je zamorená,
2. plošný výskyt - súvislé napadnutie väčšej plochy,

o) obhospodarovateľom každý, kto vlastní alebo užíva poľnohospodárske, nepoľnohospodárske alebo lesné pozemky alebo prevádzkuje objekty na účely výroby potravín určených na verejnú konzumáciu alebo slúžiace na skladovanie alebo na spracovanie rastlín alebo rastlinných produktov a uvádza do obehu alebo používa prípravky na ochranu rastlín,

p) spracovateľskou prevádzkou konzerváreň, liehovar alebo sušiareň povolené na spracovanie plodov zo zamorených území.

§ 3

(1) Každý, kto zistí výskyt alebo má podozrenie z výskytu štítničky, je povinný ohlásiť túto skutočnosť Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu poľnohospodárskemu (ďalej len „kontrolný ústav“). Fytoinšpektor zabezpečí odber vzoriek a ich diagnostikovanie v diagnostickom laboratóriu kontrolného ústavu.

(2) Hostiteľské rastliny uvedené v § 2 písm. f), určené na pestovanie v katastroch s výskytom štítničky podliehajú rastlinolekárskej kontrole.

(3) Kontrolný ústav na účely vyhlásenia rastlinolekárskych opatrení podľa § 6 ods. 1 zákona vykonáva prieskum výskytu štítničky

a) v porastoch škôlok,

b) v porastoch matečných výsadieb,

c) v porastoch intenzívnych sadov ovocných drevín,

d) v bezprostrednom okolí porastov uvedených v písmenách a) až c),

e) podľa potreby na iných miestach, na ktorých sa pestujú hostiteľské rastliny štítničky, napríklad v ohrozených územiach [§ 2 písm. l)].

(4) Postup pri vykonávaní prieskumu výskytu štítničky je uvedený v prílohe č. 1. Postup pri vyhlásení, zmene a zrušení rastlinolekárskych opatrení proti šíreniu štítničky je uvedený v prílohe č. 2 vrátane vymedzenia zamoreného a ohrozeného územia.

§ 4

(1) Množiteľský materiál a škôlkarské výpestky, na ktorých bol zistený výskyt štítničky, musí byť zneškodnený spôsobom, ktorý určí kontrolný ústav.

(2) Presun množiteľského materiálu a škôlkarských výpestkov v zamorených katastroch je

možný iba v rámci zamorených katastrov. Presun do nezamorených katastrov je zakázaný.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa nevzťahuje na presun do nezamorených katastrov za podmienky, že sa v škôlkach nezistil výskyt štítničky a vykonalo sa ošetrenie na jej zničenie.

(4) V škôlkach uvedených v odseku 3 vykoná fytoinšpektor pred každou expedíciou škôlkarských výpestkov ich kontrolu s cieľom zistiť možný výskyt štítničky.

(5) V škôlkach, v ktorých bol zistený výskyt štítničky, sa musí v roku výskytu a v nasledujúcom roku vykonať ošetrenie prípravkami na ochranu rastlín všetkého produkovaného materiálu okrem rastlín orecha (Juglans L.).

(6) V prípadoch silného plošného výskytu štítničky kontrolný ústav navrhne obvodnému pozemkovému úradu, aby nariadil likvidáciu napadnutých rastlín pestovaných na miestach uvedených v § 3 ods. 3 písm. d) a e).

(7) Vo všetkých škôlkach, ale aj iných výsadbách hostiteľských rastlín, ktoré sa nachádzajú v katastroch zamorených štítničkou, musia obhospodarovatelia vykonať chemické ošetrenie v predjarnom období podľa prílohy č. 3.

(8) Pri veľmi silnom výskyte škodlivého organizmu môže kontrolný ústav rozhodnutím nariadiť ošetrenie ostatných hostiteľských rastlín v zamorenom katastri alebo navrhne príslušnému obvodnému pozemkovému úradu vykonanie nariadených rastlinolekárskych opatrení podľa § 6 ods. 1 zákona.

§ 5

(1) Na územie Slovenskej republiky je zakázané dovážať jedince štítničky vo všetkých vývinových štádiách a rastliny a rastlinné produkty s ich výskytom.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na dovoz, prevoz, prechovávanie alebo akúkoľvek manipuláciu so štítničkou na vedecké, výskumné alebo šľachtiteľské účely, ktoré upravuje osobitný predpis.[1])

§ 6

(1) Plody letného jadrového ovocia, kôstkovín a bobuľovín možno zužitkovať a premiestňovať bez obmedzenia.

(2) Neskoré jadrové ovocie a jadrové ovocie určené na zimné uskladnenie možno uvádzať do obehu po 15. novembri. Pred týmto termínom možno ovocie spracovať v spracovateľských prevádzkach.

(3) Napadnuté plody sa musia účinne ošetriť proti štítničke alebo okamžite spracovať v spracovateľských prevádzkach. Premiestňovať napadnuté plody možno iba v rámci zamorených katastrov.

§ 7

Týmto nariadením sa transponuje právny akt Európskych spoločenstiev uvedený v prílohe č. 4.

§ 8

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 15. februára 2004.

v z. Pál Csáky v. r.

Príloha č. 1

k nariadeniu vlády č. 73/2004 Z. z.
PRIESKUM VÝSKYTU ŠTÍTNIČKY NEBEZPEČNEJ

1. Prieskum výskytu štítničky vykonáva kontrolný ústav na miestach uvedených v § 3 ods. 3.

2. Fytoinšpektori vykonávajú na miestach uvedených v bode 1 prieskum výskytu štítničky dvakrát ročne, prvýkrát v období kvitnutia, druhýkrát v auguste až septembri, spolu s prieskumom na výskyt spály jadrovín (Erwinia amylovora).

3. Prieskum výskytu štítničky na voľne rastúcich hostiteľských rastlinách (v extenzívnych sadoch ovocných drevín, intraviláne a vo voľnej prírode) sa vykonáva príležitostne spolu s prieskumom na výskyt spály jadrovín (Erwinia amylovora).

4. Postup pri vykonávaní prieskumu:

a) v ovocných a okrasných škôlkach, ovocných a okrasných matečných sadoch sa pozorovanie vykonáva tak, aby boli vizuálne skontrolované všetky hostiteľské rastliny,

b) na pestovateľských plochách v porastoch intenzívnych sadov ovocných drevín sa kontrola vykonáva na celej pestovateľskej ploche tak, že pozorovateľ prejde minimálne každým druhým radom a vykoná vizuálnu kontrolu každej hostiteľskej rastliny,

c) kontrola hostiteľských rastlín rastúcich v extenzívnych sadoch ovocných drevín, záhradkách, záhradkárskych osadách, okrasných parkoch, výsadbách pri cestách, voľnej prírode sa vykonáva príležitostne, vizuálne sa prehliadnu najvýznamnejší hostitelia štítničky (jabloň, hruška, čerešňa, slivka a ríbezľa),

d) z rastlín podozrivých z napadnutia fytoinšpektor odoberie vzorku, ktorú odošle do diagnostického laboratória kontrolného ústavu; za podozrivé výskyty sa považujú všetky červce z čeľade štítničkovité (Diaspididae),

e) každú vzorku musí sprevádzať záznam o odbere vzorky.

5. Pri každej kontrole vypracuje fytoinšpektor zápis o sledovaní výskytu štítničky, v ktorom podrobne zaznamená skontrolované časti pozemku s hostiteľskými rastlinami (počet radov, párny rad, nepárny rad, kontrolované druhy a pod.).

6. Prieskum výskytu štítničky sa musí vykonať pred založením novej škôlky v oblastiach vhodných na šírenie štítničky. Prieskum sa vykonáva spravidla pred výsadbou rastlín (prípadne výsevom semien) v dostatočnom časovom predstihu, väčšinou počas predchádzajúceho vegetačného obdobia alebo skoro na jar.

7. V najbližšom okolí škôlok ovocných drevín sa musí vykonať prieskum každoročne.

Príloha č. 2

k nariadeniu vlády č. 73/2004 Z. z.

POSTUP PRI VYHLÁSENÍ, ZMENE A ZRUŠENÍ RASTLINOLEKÁRSKYCH OPATRENÍ PROTI ŠÍRENIU ŠTÍTNIČKY NEBEZPEČNEJ

1. Pri zistení výskytu kontrolný ústav vykoná prieskum výskytu štítničky, vymedzí zamorené pozemky, zamorené územie, prípadne ohrozené územie a podľa § 6 ods. 1 a § 23 ods. 2 písm. a) zákona navrhne obvodnému pozemkovému úradu, aby nariadil vykonanie rastlinolekárskych opatrení.

2. Obvodný pozemkový úrad vyhlási vykonanie rastlinolekárskych opatrení formou verejného oznámenia, v ktorom špecifikuje vymedzené zamorené, prípadne ohrozené územie, zamorené pozemky a rastlinolekárske opatrenia podľa § 5 ods. 3 a 4 zákona, vrátane možnosti priameho ničenia štítničky a nariadi ich vykonanie.

3. Kontrolný ústav podľa § 6 ods. 1 a § 23 ods. 2 písm. a) zákona navrhne obvodnému pozemkovému úradu zmenu vymedzenia zamoreného alebo ohrozeného územia alebo pozemkov a zmenu nariadených rastlinolekárskych opatrení na základe zhodnotenia rozsahu výskytu štítničky a výsledkov prieskumu zamorenosti pozemkov, účinnosti nariadených rastlinolekárskych opatrení, zmien obhospodarovateľov pôdy a spôsobu ich hospodárenia a iných zmien vo vzťahu k možnosti šírenia štítničky.

4. Návrh na zmenu rastlinolekárskych opatrení pre štítničku obsahuje

a) výsledky prieskumu,

b) návrh nového vymedzenia zamoreného, prípadne ohrozeného územia,

c) návrh nových rastlinolekárskych opatrení, ak je to potrebné.

5. Zrušenie vyhlásenia zamorených pozemkov, zamorených území, prípadne ohrozených území a nariadených rastlinolekárskych opatrení navrhuje kontrolný ústav na základe výsledkov prieskumu len vtedy, ak sa nezistí ďalší výskyt štítničky. Kontrolný ústav predloží obvodnému pozemkovému úradu zdôvodnený návrh na zrušenie nariadených rastlinolekárskych opatrení podľa bodu 4.

Vymedzenie zamoreného a ohrozeného územia

1. Vymedzenie zamoreného a ohrozeného územia sa vykonáva na základe komplexného posúdenia výsledkov prieskumu. Zamorené územie môže zahŕňať zamorený kataster alebo jeho časť, ale i viacej katastrov. Spravidla sa doň zahrnú všetky pozemky obhospodarované obhospodarovateľom zamoreného pozemku v danom katastri a okolité pozemky iných obhospodarovateľov pôdy, pri ktorých je pravdepodobné, že sa na ne rozšírila alebo sa mohla rozšíriť štítnička.

2. Tam, kde hranica zamoreného alebo ohrozeného územia nie je totožná s hranicou katastra alebo jeho intravilánu, je potrebné túto hranicu podrobne popísať pomocou parcelných čísel hraničných pozemkov, pričom hraničné pozemky už neležia v zamorenom alebo ohrozenom území. Príklad: „Hranicu zamoreného územia tvorí na východe cesta Lehota - Nováky, parc. č. 2083, na juhovýchode a juhu okraj lesa, parc. č. 217/2, na západe potok, parc. č. 221/7, na severozápade lúka, parc. č. 222/4, a na severe je hranica totožná s hranicou katastra Lehota.“

3. Tam, kde okrem intravilánu patria do zamoreného územia len ojedinelé pozemky mimo intravilánu, stačí uviesť len parcelné čísla týchto pozemkov (namiesto popisu hraníc celého zamoreného územia).

4. Zamorené územie možno obmedziť napríklad až na zamorený pozemok a jeho najbližšie okolie, ale musí sa pritom preukázať (prieskumom nezamorených pozemkov), že v ostatnej časti územia nie sú pozemky zamorené a že za daných podmienok (terénna izolácia, spôsob hospodárenia, dodržiavanie rastlinolekárskych opatrení a pod.) je prakticky vylúčený prenos štítničky zo zamoreného územia.

5. V oblastiach s veľkou hustotou zamorených katastrov a medzi nimi roztrúsenými nezamorenými katastrami je potrebné posúdiť eventuálnu účelnosť vymedzenia súvislých zamorených území.

6. V oblastiach plošného rozšírenia štítničky sa vymedzuje iba kataster obce.

Príloha č. 3

k nariadeniu vlády č. 73/2004 Z. z.
MOŽNOSTI PRIAMEHO NIČENIA ŠTÍTNIČKY NEBEZPEČNEJ

1. Škôlky, v ktorých sa pestujú hostiteľské rastliny štítničky uvedené v § 2 písm. f) a ktoré sa nachádzajú v zamorenom alebo ohrozenom území, musia byť ošetrené proti prezimujúcim štádiám škodlivých organizmov registrovanými prípravkami na ochranu rastlín.

2. Ošetrenie prípravkami na ochranu rastlín počas vegetácie proti cicavým a žravým škodcom znižuje populačnú hustotu štítničky.

3. Účinnosť ošetrenia prípravkami na ochranu rastlín je vyššia po odstránení silne napadnutých konárikov a po mechanickom odstránení štítkov z kôry napadnutého stromu.

4. V oblastiach plošne zamorených štítničkou, v sadoch a súkromných záhradách možno použiť biologickú ochranu s využitím prostriedkov biologickej ochrany, napríklad parazitoidov Encarsia perniciosi (čeľaď Aphelinidae).

Príloha č. 4

k nariadeniu vlády č. 73/2004 Z. z.

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNYCH AKTOV

Týmto nariadením sa transponuje tento právny akt Európskych spoločenstiev:

Smernica Rady 69/466/EHS z 8. decembra 1969 o kontrole štítničky nebezpečnej.

Smernica Rady je preložená do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nazrieť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 69/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky na dovoz a priemestňovanie určitých škodlivých organizmov, rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov na vedecké, výskumné alebo šľachtiteľské účely.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava,
tel.: 02 888 91 131, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.